

**Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»**

Факультет лінгвістики

Кафедра теорії практики та перекладу англійської мови

Спеціальність 035 «Філологія»

В ІДГ УК

на курсову роботу

Студента 4 курсу, групи ЛА-12 спеціальності 035 “Філологія”

Вдовиченка Олексія Олександровича

Тема роботи: «Семантичне переосмислення функційної лексики англійської мови сфери сучасних інформаційних технологій: перекладацький аспект»

Обсяг роботи: Загальний обсяг роботи – 50 сторінок (обсяг основного тексту – 32 сторінок).

Зміст роботи: У роботі розглядається явище семантичного переосмислення функційної лексики англійської мови у сфері сучасних інформаційних технологій (ІТ) та проблеми її перекладу українською мовою. Дослідження спрямоване на виявлення типових змін значень загальноновживаних слів у технічному дискурсі, зокрема в програмуванні, документації, інтерфейсах тощо.

Особливу увагу приділено дієсловам та іменникам, які втрачають своє первинне значення і набувають термінологічного навантаження. Робота аналізує труднощі, з якими стикаються перекладачі, зокрема пов’язані з полісемією, контекстуальною залежністю значення та відсутністю усталених еквівалентів в українській мові.

На основі корпусу автентичних ІТ-текстів запропоновано перекладацькі стратегії для адекватної передачі переосмисленої лексики. Результати дослідження можуть бути корисними для перекладачів, редакторів технічних текстів, укладачів глосаріїв та викладачів перекладу.

У сучасному світі інформаційні технології відіграють ключову роль у розвитку суспільства, науки, освіти та економіки. Зростання кількості технічної документації, програмного забезпечення та ІТ-комунікації англійською мовою зумовлює підвищений попит на якісний і точний переклад таких текстів.

Особливу увагу приділення виокремленню складністей перекладу функційної лексики – слів, що в загальноновживаному мовленні виконують службову або базову лексичну функцію, але в ІТ-дискурсі зазнають суттєвого

семантичного переосмислення. Такі слова, як *run, call, throw, handle, commit, drop*, що раніше асоціювалися з побутовими або граматичними діями, у технічному контексті набувають нових, вузькоспеціалізованих значень. Відсутність усталених українських відповідників, багатозначність таких одиниць та необхідність урахування контексту створюють суттєві виклики для перекладача. Ігнорування цих змін може призвести до непорозумінь або функціональних помилок у перекладі технічних текстів.

Було проаналізовано механізми семантичного переосмислення функційної лексики в ІТ-дискурсі англійської мови та запропонувати ефективні підходи до її перекладу українською. Об'єктом дослідження виступає функційна лексика, яка використовується в ІТ-сфері, а предметом — її семантичні трансформації та засоби перекладу. Матеріалом дослідження слугують автентичні технічні тексти: інструкції, довідники, блоги розробників, офіційна документація програмного забезпечення, а також їхні українські переклади.

Практична цінність дослідження: сприяє кращому розумінню ІТ-дискурсу; може стати основою для *створення глосаріїв або словників* функційної ІТ-лексики; дозволяє підготувати перекладачів до роботи з технічною документацією, де звична лексика “працює” по-новому.

Рівень роботи: дослідження може бути оцінено на «добре»

Недоліки: Оскільки терміни ІТ-сфери швидко змінюються, частина досліджених прикладів може втратити актуальність вже через кілька років

Науковий керівник: **Попова Людмила Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови

08.05.2025